

JÚL - Mesiac povedomia o sarkómoch a rakovine kostí

1.7.2026 - | Liga proti rakovine Slovenskej republiky

Sarkóm: Zriedkavá rakovina, ktorá dlho nebolí. Ako ju rozpoznať a prečo ju netreba podceňiť?

Mnohí ľudia si pod pojmom rakovina predstavia nádory prsníka, pľúc alebo hrubého čreva. Existuje však skupina nádorov, o ktorých sa hovorí oveľa menej, hoci môžu byť rovnako nebezpečné. Reč je o sarkómoch mäkkých tkanív, zriedkavých zhubných nádoroch, ktoré často rastú bez bolesti a prvé príznaky sa objavia až v pokročilejšom štádiu.

Práve ich nenápadný začiatok patrí medzi dôvody, prečo je dôležité poznať varovné signály.

Čo je vlastne sarkóm?

Sarkómy mäkkých tkanív sú zhubné nádory vznikajúce v tkanivách, ktoré tvoria oporu a pohyb nášho tela. Patria sem svaly, šľachy, tukové tkanivo, nervy, krvné a lymfatické cievy či kĺbová výstelka.

Keďže sa tieto tkanivá nachádzajú prakticky v celom organizme, sarkóm sa môže objaviť takmer kdekoľvek, na rukách, nohách, trupe, ale aj vo vnútorných orgánoch.

Ako časté je toto ochorenie?

Našťastie ide o zriedkavý typ rakoviny. V Európe každoročne pribudnú približne štyri až päť nových prípadov na 100-tisíc obyvateľov. Celoživotné riziko vzniku ochorenia je podľa odborníkov približne 0,15 až 0,5 percenta.

Najčastejšie postihuje ľudí vo veku 50 až 60 rokov, objaviť sa však môže prakticky v každom veku vrátane detí.

Prečo býva sarkóm taký zákerný?

Jednou z najväčších komplikácií je, že v počiatočných štádiách nemusí spôsobovať takmer žiadne ťažkosti.

Mnohí pacienti si všimnú iba hrčku na končatine alebo trupe, ktorá nebolí, no postupne sa zväčšuje. Práve tento nenápadný príznak býva jedným z najčastejších dôvodov návštevy lekára.

To, aké ďalšie príznaky sa objavia, závisí od miesta, kde nádor rastie.

Tip pre čitateľov: Ak si všimnete hrčku, ktorá rastie, nemení sa po úraze alebo pretrváva dlhší čas, neodkladajte návštevu lekára. Včasná diagnostika môže výrazne ovplyvniť možnosti liečby.

Ako lekári potvrdia, že ide o sarkóm?

Samotná hrčka na potvrdenie diagnózy nestačí.

Lekári najskôr využívajú zobrazovacie vyšetrenia, ktoré ukážu rozsah nádoru a odhalia prípadné metastázy. Rozhodujúca je však biopsia – odber malej vzorky nádoru, ktorú vyšetria patológovia. Práve tá potvrdí, či ide o sarkóm a o aký typ nádoru ide.

Tip pre čitateľov: Ak vás táto téma oslovila a radi by ste si o nej prečítali viac, odporúčame vám pôvodný zdroj, z ktorého sme pri písaní článku čerpali. Nájdete ho na [oficiálnej webovej stránke Národného onkologického inštitútu](#).

Prečo sarkómy vznikajú?

Na túto otázku zatiaľ medicína nepozná jednoznačnú odpoveď.

Odborníci identifikovali viaceré rizikové faktory, tie však neznamenaajú, že sa ochorenie určite rozvinie. Rovnako platí aj opak. Sarkóm môže vzniknúť aj u človeka, ktorý nemá žiadny známy rizikový faktor.

Príznaky sarkómu závisia od miesta, kde nádor vznikne. Na rukách alebo nohách sa najčastejšie prejaví ako rastúca hrčka alebo opuch, ktorý môže, ale nemusí byť bolestivý. Ak sa sarkóm nachádza v trupe, spôsobuje ťažkosti podľa postihnutého orgánu, napríklad dušnosť a kašeľ pri postihnutí pľúc, bolesti brucha či zápchu alebo krvácanie z maternice mimo menštruácie či po menopauze.

Dá sa sarkóm vyliečiť?

Áno, najmä ak sa zachytí včas.

Ak je nádor lokalizovaný a nerozšíril sa do ďalších častí tela, základom liečby je chirurgické odstránenie. Podľa potreby sa dopĺňa rádioterapiou alebo chemoterapiou, ktoré znižujú riziko návratu ochorenia. V niektorých prípadoch lekári najskôr využijú rádioterapiu na zmenšenie nádoru, aby sa dal jednoduchšie operovať.

Čo sa deje, ak sa rakovina rozšíri?

Ak sa sarkóm rozšíri do iných orgánov, hovoríme o metastatickom ochorení.

V tomto štádiu zohráva hlavnú úlohu systémová liečba, najčastejšie chemoterapia alebo moderná cielená liečba. Rádioterapia môže pomôcť zmierniť príznaky alebo podporiť účinok liečby. V niektorých prípadoch prichádza do úvahy aj chirurgický zákrok.

Prečo je dôležitá včasná diagnostika?

Liečba sarkómov sa vždy prispôbuje konkrétnemu pacientovi. Lekári pritom zohľadňujú typ nádoru, jeho veľkosť, štádium ochorenia aj celkový zdravotný stav.

Čím skôr sa sarkóm odhalí, tým väčšia je šanca na úspešnú liečbu. Preto odborníci odporúčajú nepodceňovať ani zdanlivo nenápadné zmeny na tele a v prípade pretrvávajúcich či rastúcich hrčiek

vyhľadať lekára.

*Témy sme sa rozhodli zámerne rozdeliť do dvoch samostatných článkov. Považujeme za dôležité venovať dostatočný priestor nielen sarkómom mäkkých tkanív, ale aj nádorom kostí, keďže ide o odlišné diagnózy s vlastnými špecifikami. Veríme, že takto budú informácie pre čitateľov prehľadnejšie, zrozumiteľnejšie a zároveň prispedia k väčšiemu povedomiu o oboch typoch ochorení.

https://www.lpr.sk/jul-mesiac-povedomia-o-sarkomoch-a-rakovine-kosti?utm_source=rss